

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **a) A. Č.**, zastoupená H. V. obecnou zmocněnkyní, a **b) H. V.**, proti žalovanému **JUDr. Zdeněk Zítka, soudní exekutor**, se sídlem Palackého náměstí 740/28, Plzeň, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2025, č. j. 54 A 47/2025-64,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti **se z a s t a v u j e .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně a) a b) (dále jen „stěžovatelky“) domáhají zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jejich žaloba na ochranu před nezákonným zásahem. Nezákonným měl být zásah žalovaného, který spočíval v provedení elektronické dražby nemovitostí dne 9. 12. 2024 v rozporu s § 54 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud dospěl k závěru, že k přezkumu postupu soudního exekutora slouží občanské soudní řízení, a nikoli soudní řízení správní. Protože v dané věci neměl krajský soud pravomoc jednat, žalobu podle § 46 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), odmítl a stěžovatelky odkázal s jejich nárokem do občanského soudního řízení.

[2] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) usnesením ze dne 4. 8. 2025, č. j. 9 As 108/2025-27, zamítl žádost stěžovatelek o osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 třetí věty s. ř. s., neboť kasační stížnost zjevně nemohla být úspěšná. Rovněž zamítl jejich návrh na ustanovení zástupce. Stěžovatelky (každou z nich) vyzval k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč (položka č. 19 sazebníku soudních poplatků podle přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů), a to ve lhůtě 15 dnů (§ 9 odst. 1 téhož zákona). Ve stejné lhůtě měly stěžovatelky také doložit zastoupení advokátem, jehož si samy zvolí, nebo prokázat, že mají (každá z nich) vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[3] Uvedené usnesení, které obsahovalo poučení o následcích nevyhovění některé z těchto výzev, bylo stěžovatelkám doručeno dne 14. 8. 2025. Posledním dnem lhůty pro zaplacení soudního poplatku byl pátek 29. 8. 2025.

[4] Dne 29. 8. 2025 obdržel Nejvyšší správní soud návrh stěžovatelek, aby nezastavil řízení o kasační stížnosti z důvodu neuhrazení soudního poplatku, a to s ohledem na nebezpečí z prodlení a újmu, která stěžovatelkám hrozí. Stěžovatelky uvedly, že dosud nemohly soudní poplatek zaplatit. Současně požádaly o zaslání formuláře *Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech* a úplné osvobození od soudních poplatků a navrhly, aby jím byl ustanoven zástupce.

[5] Podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích soud nezastaví řízení pro nezaplacení poplatku, „*je-li nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatník mohla vzniknout újma, a poplatník ve lhůtě určené soudem ve výzvě podle odstavců 1 a 2 sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit*“. Uvedené podmínky nebyly v posuzované věci splněny. Smyslem citovaného ustanovení je zohlednit situaci, kdy poplatník je ochoten a schopen soudní poplatek uhradit, ale zabránila mu v tom jiná událost. Toto ustanovení ale nesměřuje na případy, kdy poplatník tvrdí, že není schopen soudní poplatek uhradit z důvodu svých nepříznivých majetkových poměrů, a o jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku již soud pravomocně rozhodl tak, že se mu osvobození nepřiznává (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2015, sp. zn. 32 Cdo 76/2015; také např. usnesení NSS ze dne 11. 7. 2024, č. j. 5 As 160/2024-14, bod 4). Stěžovatelky žádné skutečnosti, které by opodstatňovaly postup podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, netvrdily ani neosvědčily.

[6] O opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků a opakovaném návrhu na ustanovení zástupce již Nejvyšší správní soud nerozhodoval. Z jeho ustálené judikatury vyplývá, že jsou-li ve stejném řízení podány opakovaně žádost o osvobození od soudních poplatků nebo návrh na ustanovení zástupce, soudy jsou o nich povinny rozhodnout pouze v případě, že obsahují nové, dříve neuplatněné skutečnosti, které svědčí např. o změně poměrů účastníka řízení (např. rozsudky NSS ze dne 12. 5. 2008, č. j. 3 Ads 43/2007-150, ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008-65, ze dne 22. 1. 2015, č. j. 8 Afs 201/2014-13, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015-12, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 1 As 256/2016-13, ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 As 92/2018-17, nebo ze dne 9. 12. 2019, č. j. 6 As 201/2019-39).

[7] V posuzované věci navíc spočíval důvod neosvobození od soudních poplatků ve zjevné neúspěšnosti návrhu, což obecně vylučuje, že by tento důvod mohl být s časovým odstupem posouzen odlišně. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 9 As 108/2025-27, stěžovatelky brojí proti usnesení krajského soudu, který odmítl jejich žalobu podle § 46 odst. 2 s. ř. s., neboť přezkum postupu soudního exekutora při provádění dražby nespadá do pravomoci správních soudů. Postup exekutora je výkonem soudní moci, a nikoli výkonem veřejné správy (např. rozsudek NSS ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 Aps 6/2011-85, č. 2482/2012 Sb. NSS, nebo usnesení kompetenčního senátu ze dne 20. 3. 2019, č. j. Komp 2/2018-49). Soudní exekutor není správním orgánem a v jeho činnosti nelze spatřovat zásah správního orgánu, který by bylo možné přezkoumávat ve správním soudnictví podle § 82 a násl. s. ř. s. (srov. již zmíněný rozsudek NSS č. j. 5 Aps 6/2011-85).

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud dále obdržel dne 25. 8. 2025 podání stěžovatelek označené jako žaloba pro zmatečnost proti napadenému usnesení. Toto podání mu zaslal krajský soud, jemuž bylo doručeno dne 6. 8. 2025. Učinil tak pro případ, že by uvedené podání bylo možné po obsahové stránce posoudit jako kasační stížnost.

[9] Žaloba pro zmatečnost je procesním institutem občanského soudního řízení (§ 229 a násl. občanského soudního řádu), a nikoli soudního řízení správního. Ve správním soudnictví nemůže být řízení o žalobě pro zmatečnost vůbec vedeno. V posuzované věci je ovšem rozhodné, že podstatou uvedené žaloby je návrh na zrušení usnesení krajského soudu, kterým byla odmítnuta žaloba na ochranu před neoprávněným zásahem správního orgánu podle § 82 s. ř. s. Takovýto návrh svým obsahem odpovídá kasační stížnosti. Stěžovatelky již nicméně kasační stížnost proti stejnému usnesení krajského soudu podaly. Za této situace je třeba jejich podání považovat toliko za další úkon v již zahájeném řízení o kasační stížnosti. Nejde o nový návrh, kterým by se zahajovalo řízení před Nejvyšším správním soudem. Toto podání zároveň nic nemění na povinnosti stěžovatelek zaplatit soudní poplatek.

[10] Vzhledem k tomu, že stěžovatelky v určené lhůtě soudní poplatek nezaplatily, Nejvyšší správní soud řízení o jejich kasační stížnosti podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích zastavil.

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., který stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. září 2025

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu